

DEMÀ  
Josep Ramoneda

# Salvador Cardús

## Polícia, crims i prejudicis

**D**esconfio profundament de les anàlisis sobre esdeveniments extrems que, a partir de poca informació, aposten per atribuir-ne la causa a un únic factor de caràcter general. S'aprofita un drama per confirmar prejudicis, més que no pas per entendre l'excepció. Aquest és el cas, ara mateix, dels cinc policies nord-americans assassinats per Micah Johnson a Dallas, en què totes les informacions i comentaris l'atribueixen a una resposta violenta contra el racisme, particularment el de la policia nord-americana.

**VEGEM ELS FETS.** El dia abans un policia blanc de Minnesota havia matat un ciutadà negre, Philando Castle, després d'haver fet aturar el cotxe que conduïa. La parella de la víctima va transmetre un vídeo en *streaming* del company mort i del policia que li havia disparat en sospitar que anava a treure una arma. La difusió de les imatges d'aquest cas, i d'un d'anterior, va encendre les ires d'alguns ciutadans en diverses poblacions. I aprofitant una concentració de protesta a Dallas, Micah Xavier Johnson, simpatitzant del moviment Black Lives Matter, va matar cinc policies blancs per venjar aquelles morts, fins a ser ell mateix abatut en l'enfrontament.

**COM ES POT IMAGINAR** el lector, no estic en condicions d'arribar a cap conclusió. Però sí que vull fer notar la complexitat del cas, anant més enllà de l'argument del racisme, certament, sense excloure'l. Per començar, cal parlar del vídeo que va provocar la indignació i que també vam poder veure als noticiaris d'aquí. El dramatisme i la immediatesa d'aquelles imatges obviaven el context de la detenció, que es va conèixer després. Per exemple, que se l'havia aturat com a presumpte autor d'un robatori a mà armada quatre dies abans; que la narració de la noia contenia falsedats o que, efectivament, duia l'arma que va fer reaccionar el policia. La sensació d'evidència de les imatges virals difoses per la xarxa, doncs, va encendre un estat d'ànim que condemnava un policia per racisme abans de tenir informació veraç i completa i, esclar, abans de jutjar-lo.

**LA SEGONA OBSERVACIÓ** va lligada a les dades que s'han donat sobre persones mortes per la policia nord-americana. Les xifres del 2015 publicades aquests dies són espantoses –entre 930 i 1.140, segons les fonts–, i efectivament, la taxa de negres, 7,2 per milió, més que dobla els 3,0 de mitjana, amb una taxa molt baixa d'1,3 d'asiàtics. Però hi ha altres dades



RALPH LAUER / EFE

El racisme és una plaga als Estats Units, però en el cas dels policies assassinats hi concorren més factors

rellevants. El 2015 van morir 124 policies en actes de servei, 52 en atacs criminals. Sobre un total d'uns 900.000 policies que hi ha als EUA, concretament, la taxa de policies morts per trets va ser de 46,7 per milió. Un nivell de risc que –sumat al racisme en alguns casos– també podria explicar la reacció del policia a l'estat de Texas, que és on és més alt.

**FINALMENT**, tenim en Micah Johnson. Efectivament, simpatitzava amb moviments antiracistes. Però es tracta d'un veterà expulsat de l'exèrcit, un col·lectiu que pateix sovint patologies psíquiques per estrès posttraumàtic. De manera que no sembla fàcil determinar d'entrada si va actuar mogut per raons ideològiques o si, al contrari, aquests arguments li van servir per justificar altres males-tars que el van dur a matar.

**QUE EL RACISME** és una plaga als Estats Units és indiscutible. Però aquí hi concorren, entre altres factors, la salut mental dels veterans de guerra, el problema de la facilitat en l'ús d'armes i l'estrès de la policia en contextos molt violents, o la capacitat de les xarxes per crear relats esbiaixats o falsos. Una vegada més, s'utilitza un cas extrem i se'n simplifiquen les causes per fer-lo encaixar en els nostres esquemes mentals. La complexitat inquieta. La simplicitat assossega.